

Nationalpark Thy "- fra Agger til Bulbjerg"

Redegørelse til Nationalpark Thy's bestyrelse
vedr. ønske om udvidelse af NPT pr. 1.4. 2022

NATIONALPARKGRUPPEN, LILDSTRAND

4. JUNI 2020

Indhold

1	Redegørelse	3
1.1	Mandat og foreslået areal	3
1.2	Politisk opbakning til Masterplan Lildstrand	4
1.3	Støtteerklæring fra Kystbyernes Netværk	5
1.5	Fire forhindringer for fremdrift 2017-2020	7
1.6	Handleplan trin 1-4 for ansøgningsproces	8
1.7	Hvorfor ønske lokalområdet optaget i NPT?	9
1.8	Lildstrand: borgerdrevet udvikling 2015-2020	10
1.9	Efterlyses: Udviklingsorientering og dialog	10
1.10	Link til bilag	11
2	Sådan ser der ud mellem Vigsø og Bulbjerg!	11
3	Citater fra dialog med NPT 2017-2020	14

Innovation i Dansk Kystturisme – INNOCOAST-projektet, afsluttet i 2019

<https://hawboerne.dk/lildstrand-som-case>

Lildstrand som case

KOMMENTAR TIL PROJEKT KYSTTERRASSER:

"Lildstrand har været en case i forskningsprojektet "Innovation i dansk kystturisme", finansieret af Danmarks Innovationsfond.

Projektet viser, at der er store og interessante udviklingsmuligheder inden for turisme og fritid i Lildstrand. Det vil være til gavn for både beboere og turister. Der er en ekstraordinær aktivitet og iværksættelse blandt beboere og sommerhusejere. Lildstrand kan blive et typeeksempel på, hvordan der kan skabes harmonisk udvikling i små kystbyer i Danmark." (Citat: professor Jon Sundbo, Roskilde Universitet, juni 2019)

KOMMENTAR TIL MASTERPLAN FOR LILDSTRAND:

"Mange kræfter har bidraget til et imponerende udviklingsarbejde i Lildstrand, hvor jeg nu har taget del i møder fire gange siden november 2016. Fastboende, sommerhusejere, folk fra området samt andre folk, der også holder af stedet, har med vedholdenhed formået at bygge en koalition, som står sammen om en fælles masterplan.

Jeg har sjældent set så stor fælles opbakning bag en hel række vigtige delprojekter, der tilsammen vil give dette helt særlige sted lidt mere turisme og bosætning.

Det vil kun være til alles fordel, at få dette sted og denne energi med ind i en Nationalpark Thy som rækker til Bulbjerg." (Citat: Prof. Jørgen Ole Bærenholdt, ph.d. & dr.scient.soc., Roskilde Universitet)

Institut for Mennesker og Teknologi, Center for Oplevelses- og Turismedforskning, 25.2.2019)

LINKS:

- Mobilisering for den lille turisme i Lildstrand
- På dybt vand i Lildstrand
- "Afsøttende udviklingsværksted i Lildstrand" - i Nyhedsbrev Institut for Mennesker og Teknologi, RUC, marts 2019

Professorerne Jon Sundbo, Lars Fuglsang og Jørgen Ole Bærenholdt holdt oplæg om "Resilience and voluntary temporary populations" på Nordic Geographers Meeting i Trondheim: 16.-19. juni 2016. Indlægget havde nr. T36 i PROGRAMMET. Se ABSTRACT.

1 Redegørelse

De otte borgerforeninger:
Hawboernes Forening,
Lildstrand
Bjerget Beboerforening Frøstrup & Omegns Borgerforening
Øsløs Sogne- & Kulturforening
Vesløs Håndværker- & Borgerforening
Arup Beboerforening
Østerild og Omegns Borgerforening
Hunstrup & Omegns Borgerforening

Alle otte borgerforeninger i Nordthy/på Hannæs ønsker optagelse af veldefineret areal i Nationalpark Thy (NPT) gældende fra ny Nationalparkplan 1. april 2022. Forhandlinger med NPT-ledelse og kommunalbestyrelse i gang siden 2017. Meget omfattende og veldokumenteret arbejdsindsats foretaget af lokalområdet. Manglende stillingtagen og handlingslammelse hos både NPT og kommunalbestyrelse på 4. år. (P.t. er udfordringen ansvar for afholdelse af borgermøde.)

Lokalområdet vil derfor ansøge Miljøministeren direkte for at få en afklaring. Denne redegørelse sendes til NPT-bestyrelse og kommunalbestyrelse med anmodning om begge bestyrelsers argumenterede holdning til en evt. udvidelse. Redegørelse og besvarelser vil indgå i lokalrådets ansøgning til Miljøministeren.

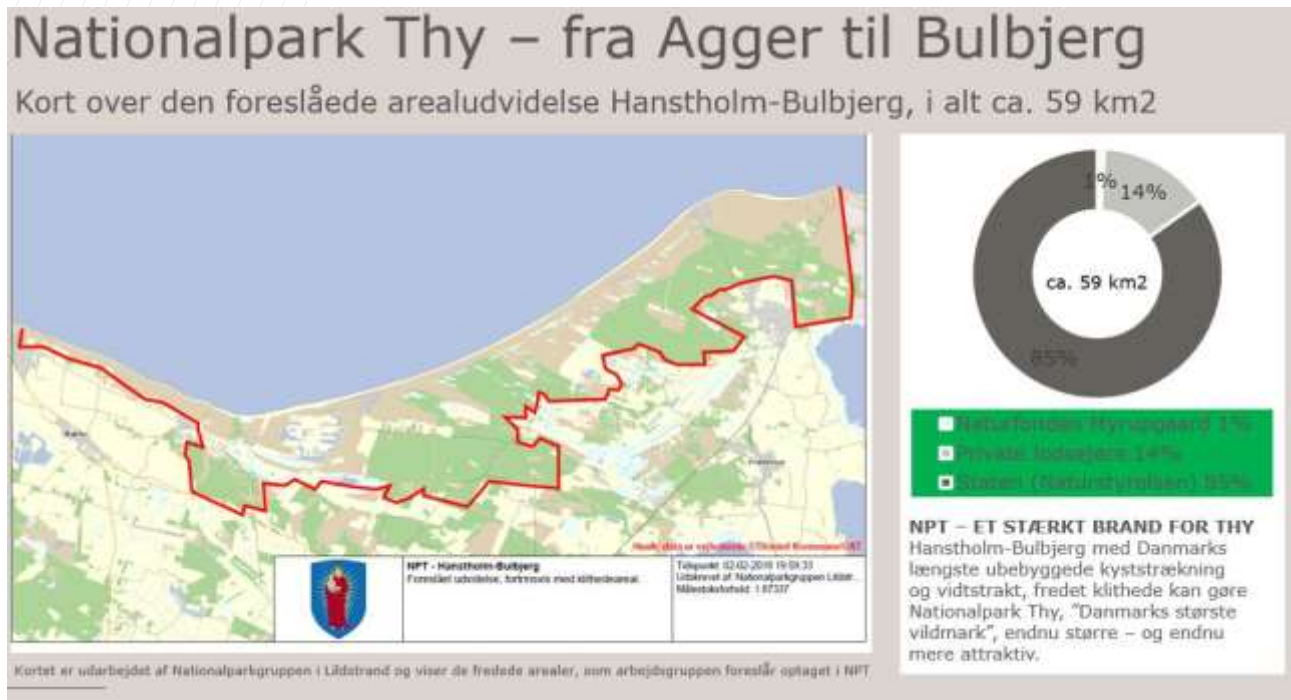
1.1 Mandat og foreslået areal

I spil til 2022:
Samlet udvidelse på 60%:
Vigsø-Bulbjerg og Krik Vig:
Se FAKTA side 6!

Nationalparkgruppen i Lildstrand er Nordthy/Hannæs' talerør i sagen om udvidelsen, og gruppens medlemmer har deltaget i udviklingsværkstederne, har udarbejdet **Masterplan Lildstrand** og deltaget i udarbejdelsen af **Masterplan Hannæs-Østerild, "Livet i Centrum"**. Nationalparkgruppen har ligeledes udarbejdet arealforslag på matrikelniveau og stået for kontakt til erhverv/private matrikelejere Vigsø-Bulbjerg og til Naturstyrelsen Thy.

Hvis enkelte af de ca. 30 berørte private matrikelejere ikke ønsker optagelse i NPT, får det kun betydning for parkens sammenhæng på papiret. Hele den foreslåede strækning er fredet natur, som er tilgængelig for offentligheden.

Arealet, 59 km², inden for den røde markering angiver strækningen fra Vigsø til kommunegrænsen ved Bulbjerg. Til kortet hører matrikeltegnelse over samtlige foreslåede 30 private matrikler med notat om disses svar på henvendelse.
NB: Der indgår ikke landbrugsarealer i forslaget!

1.2 Politisk opbakning til Masterplan Lildstrand

Masterplan Lildstrand er udarbejdet som borgerdrevet initiativ i Lildstrand i regi af beboerforeningen Hawboernes Forening på opfordring af Thisted Kommune.

Udarbejdelsen er sket ved frivillig, ulønnet indsats i lokalsamfundet, og Masterplan Lildstrand opdateres løbende siden Version 1 april 2018. Gældende version 4.0, dateret april 2020.

Overordnet målsætning i masterplanen er udvidelse af "Nationalpark Thy fra Agger til Bulbjerg".

At der er sket en markant udvikling i Lildstrand siden masterplanens tilblivelse fremgår af pkt. 1.6, side 7.

Til Udviklingsgruppen i Lild Strand

THISTED KOMMUNE

Ledelsessekretariatet

29. august 2019

SagsID.: 00.01.00-P20-1-18
Medarbejder: maal

Politisk opbakning til Masterplan for Lild Strand

Vi anerkender fuldt ud det store arbejde, der lokalt i Lild Strand er lagt i den flotte og gennemarbejdede Masterplan, ligeså skal lyde stor ros for, at det er sket i samarbejdets ånd, hvor både fastboere og sommerhusejere har bidraget til udarbejdelse af planen. Det viser stort engagement omkring udviklingen af lokalområdet og en stolthed over det sted I har valgt at slå jer ned.

Masterplan for Lild Strand ligger i klar forlængelse af Thisted Kommunes Vision 2022, hvor temaer som "Et attraktivt sted at bo" og "Danmarks førende naturoplevelser" er beskrevet. Masterplanen understøtter fint disse temaer, hvor Lild Strands aktive civilsamfund er med til at skabe en attraktiv og sammenhængende kommune.

Lild Strand bliver italesat som en friluftsbym, hvilket er helt i tråd med Thisted Kommunes strategiplan Thy på Forkant. Naturen er en væsentlig del af livet i Thisted Kommunes friluftsbym, hvor det er muligt at dyrke sine fritidsinteresser i den omkringliggende natur. Lild Strand har fundet en samlende identitet for området som "Danmarks stillekupert", hvor man kan nyde roen og den smukke omkringliggende natur.

Thisted Kommune bakker op om værdigrundlaget for jeres Masterplan og den fortsatte udvikling af Lild Strand. Vi sætter stor pris på alle input fra borgere og borgergrupper fra alle områder af Thisted Kommune.

Med venlig hilsen

Ulla Vestergaard
Borgmester

Niels Jørgen Pedersen
Formand for Erhvervs-, Arbejdsmarkeds- og Kulturudvalget

1.3 Støtteerklæring fra Kystbyernes Netværk

Lildstrand er repræsenteret i bestyrelsen i Kystbyernes Netværk.

Bortset fra Lildstrand er bysamfund på Thisted Kommunes vestkyststrækning beliggende i eller ved NPT. Om Lildstrands status ved en evt. udvidelse bliver "i" eller "ved" NPT anses ikke for væsentligt lokalt.

Til

Bestyrelsen for Nationalpark Thy

Stenbjerg d. 25.2.2020

Kystbyernes netværk tillader sig, at rette henvendelse til bestyrelsen for Nationalpark Thy vedr. processen om evt. udvidelse af Nationalpark Thy.

Emnet blev behandlet på dagsorden d. 25.9.2019 af nationalparkens bestyrelse, hvor en enig bestyrelse besluttede at sende henvendelse til Thisted Kommune om, at Nationalparken og Thisted Kommune i fællesskab igangsætter en proces mhp. afdække borgernes holdning til en udvidelse af Nationalpark Thy. I skrivelse af 3.okt. 2019 rettede nationalparken henvendelse til Thisted Kommune

Sagen har efterfølgende været forelagt i diverse politiske udvalg. På kommunalbestyrelsesmøde d. 17. 12. 2019 blev det vedtaget at nationalparken alene skal videreføre sagen.

Kystbyerne anmoder om, at sagen genoptages til drøftelse i Nationalparkens bestyrelse i marts måned 2020.

Kystbyernes Netværk består af repræsentanter fra Agger, Stenbjerg, Vorupør, Klitmøller, Hanstholm, Lild Strand.

Vi er uforstående for kommunalbestyrelsens beslutning, men respekterer naturligvis denne.

Vi foreslår nationalparkens bestyrelse, at genoptage processen og derfor tilbyder repræsentanter fra Kystbyernes Netværk aktivt at bidrage i arbejdet. F.eks. ved afholdelse af borgermøder m.m.

Med venlig hilsen

Koordinator Bestyrelsesmedlem

Bente Astrup Karin Lynggaard

Kopi til Borgmesteren i Thisted Kommune

Nordjyske, 4.12.2019

FAKTA OM UDVIDELSE PÅ 60%

Umiddelbart lyder en udvidelse på 60% voldsomt og ressourcekrævende. NPT og kommunalbestyrelsen burde dog forholde sig til fakta om de 60%:

29% omfatter Krik Vig (forslag fremsat af DOF). Fokus er på det lavvandede og tidevandsprægede, marine miljø i Krik Vig. Ca. 7000 ha., som er underlagt den danske stats højhedsret over søterritoriet. Det indebærer en overskuelig administration!

25% omfatter Vigsø-Bulbjerg = fredet klithede, hvoraf Naturstyrelsen Thy står for de 85%.

6% omfatter ønsker fra matrikelejere/spejdere, som ønsker mindre arealer optaget i NPT.

Nordjyske, 9. dec. 2019:

"...begrænset kreds"?
Faktaresistens vedrørende
Masterplaner og høringssvar?

"...afventer regerings udspil".
Nu på 4. år!

"Sagen løber ingen vegne.
Vi tager det roligt."
- På Hannæs/Nordthys bekostning. Derfor er lokalområdet nødt til at agere.

Nationalparkens bestyrelse vurderer, at tidspunktet nu er det rette til at drøfte en eventuel udvidelse.

Arkivfoto: Peter Mørk

Klarhed om udvidelse

STØRRE: Nationalpark-bestyrelse skal være afklaret om udvidelsesønske

Af Jens Fogh-Andersen
jens.fogh.andersen@nordjyske.dk

THY: Før borgerne i Thisted Kommune spørges om deres holdninger til en eventuel udvidelse af Nationalpark Thy - dels mod øst med arealer mellem Hanstholm og Bulbjerg, dels til at omfatte et større område ved Krik Vig, skal bestyrelsen for Nationalpark Thy selv gøre sin holdning klar til en udvidelse af nationalparken - og

skal der indkaldes til et borgermøde om udvidelsesplanerne, så bliver det også på nationalparkens eget initiativ.

Det er meldingen fra Thisted Kommunens udvalg for klima, miljø og teknik, som på ugens møde drøftede en henvendelse fra nationalparkens bestyrelse om en "mulig udvidelse" af den i øjeblikket 244 kvadratkilometer store nationalpark. De foreslåede udvidelser vil for-

øge nationalparkens areal med op mod 60 procent i forhold til nu.

- Konklusionen på en lang diskussion i udvalget er, at nationalparken selv må indkalde til borgermøde, men at bestyrelsen forinden selv må være helt afklaret om sin holdning til en eventuel udvidelse, siger udvalgsformand Esben Oddershede (V), som selv har en plads i nationalparkens bestyrelse, hvor han er næstformand.

I henvendelsen til kommunen understreger nationalparkens bestyrelse, at den vurderer at tidspunktet nu er rigtigt til at drøfte en eventuel udvidelse.

Dels fordi 2020 er året, hvor arbejdet med Nationalparkplan 2022-2028 sættes i gang, dels fordi en udvidet nationalpark kan være mere hensigtsmæssig end en etablering af en "naturpark" eller "naturnationalpark", som er nye begreber på området.

Stor eller større

UDVIDELSE: Nationalpark-bestyrelse overvejer udvidelse

Af Jens Fogh-Andersen
jens.fogh.andersen@nordjyske.dk

FAKTA

VIL BELYSE ØNSKER OM EN STØRRE NATIONALPARK

- Bestyrelsen for Nationalpark Thy foreslog et borgermøde i fællesskab med kommunen for at få afdækket borgernes ønsker til en udvidelse af nationalparken.
- Nationalparken har fået henvendelser om udvidelser i en større del af Krik Vig samt på arealer mellem Hanstholm og Bulbjerg.
- Nationalparken dækker i øjeblikket et areal på 244 kvadratkilometer. Udvides den som ønsket vil arealet forøges op til 60 pct.

selv gøre sin holdning til spørgsmålet klar, lod beskeden fra udvalget.

- Mødet skulle afklare, om der er et generelt ønske om en udvidelse, eller om det kommer fra en begrænset kreds, siger Torben Juul-Olsen, formand for nationalparkens bestyrelse.

En udvidelse er ikke på dagsordenen, når bestyrelsen mødes 11. december, men kan blive en sag på bestyrelsens møde i marts.

- Sagen løber ingen vegne. Vi tager det roligt og afventer regerings udspil om naturparker og naturnationalparker, siger han.

Nordjyske: 19.12.2019

NPT og kommunalbestyrelse forholder sig til arealstørrelse, men ikke til arealtype og reelle udgifter. Esben Oddershede forekommer ikke oplyst eller konkret i sin faktaformidling som bindeled mellem NPT-bestyrelse og kommunalbestyrelse..

Borgerne på Hannæs/Nordthy burde have krav på at blive mødt med tilsvarende seriøsitet fra politisk hold.

Udspil om udvidelse først

Af Jens Fogh-Andersen

jens.fogh.andersen@nordjyske.dk

THY: Inden Thisted Kommune engagerer sig i en eventuel udvidelse af Nationalpark Thy med arealer mellem Hanstholm og Bulbjerg, skal nationalparkens egen bestyrelse selv gøre sin holdning til udvidelsen klar.

Det mener en enig kommunalbestyrelse, som på ugens møde drøftede en udvidelse, som vil forøge nationalparkens nuværende areal på 244 kvadratkilometer med op til 60 procent.

Der ikke er modvilje mod en udvidelse.

- Det giver god mening at se nationalparken i en bredere udstrækning. Det vil gøre den stærkere, hvis undgår, at der etableres "naturparker", sagde Casper Søe-Larsen, LA, og tilføjede, at en udvidelse skal drives frem af nationalparkens bestyrelse.

- Bestyrelse tager stilling til spørgsmålet i marts, sagde Esben Oddershede (V), næstformand i bestyrelsen og tilføjede, at der er økonomi med i en beslutning.

- Vi har stadig otte millioner på finansloven, og hvis der som her lægges op til en 60 procent udvidelse, skal

de penge smøres tyndere ud. Ida Pedersen (S) fastslog, at selv om nationalparken er et brand for kommunen, er det for tidligt i forløbet til, at kommunen er aktiv.

- Det er utroligt vigtigt, at aktørerne bag den eksisterende nationalpark tages i ed, før der tales udvidelse. Det er en del af den oprindelige aftale, at der ikke bare kommer en udvidelse, sagde Henning Holm (S).

Jens Otto Madsen (EL) og Morten Bo Bertelsen (SF) så ingen hindringer for, at kommunen allerede nu deltog i at afdække holdninger til en udvidelse.

FAKTA

STØRRE NATIONALPARK

■ Nationalparkens bestyrelse har fået flere henvendelser om en udvidelse, dels ved Krik Vig, dels på arealer mellem Hanstholm og Bulbjerg.

■ Realiseres alle ønsker, vil nationalparkens nuværende areal på 244 kvadratkilometer forøges med 60 procent.

■ Efter lov om nationalparker kræver større udvidelser foruden hørings- og undersøgelsesfaser også samtykker fra kommunalbestyrelsen, ligesom ministeren kan ændre afgrænsningen.

1.5 Fire forhindringer for fremdrift 2017-2020

Fire forhindringer er af NPT og kommunalbestyrelse oplyst som begrundelse for manglende fremdrift vedr. evt. udvidelse:

Økonomi, timing, lovrevision, borgerinddragelse.

Endnu har ingen af parterne meldt ud, om de er positivt eller negativt indstillet.

Nationalpark Thy afventer på 4. år kommunalbestyrelsens stillingtagen.

Kommunalbestyrelsen afventer NPT's stillingtagen. – Ligeledes på 4. år!!

NPT og kommunalbestyrelse placerer gensidigt aben vedr. afholdelse af borgermøde på modpartens skulder og fastholder dermed processen i et dødvande.

NPT rejser, via dagspressen dec. 2019, tvivl om den lokale opbakning til udvidelsen Vigsø-Bulbjerg – trods masterplaner og høringsvar.

Handlingslammelse, faktaresistens, eller?

"Fokusområder for nationalparkerne:

(...)

Lokal erhvervsmæssig udvikling

Nationalparkerne kan – især i yderområder – blive til gavn for den lokale udvikling, som nogle steder er præget af fraflytning og udfordringer ved at tiltrække erhvervslivet.

Med en nationalpark vil mange områder få en øget turisme, og det vil kunne gøre det mere attraktivt at bosætte sig i området – samt øge incitamentet for erhvervsmæssig udvikling."

<https://danmarksnationalparker.dk/hvorfor-nationalparker/hvad-er-en-dansk-nationalpark>

Økonomi: Lavthængende frugt eller "for tynd leverpostej"???

Siden 2017 er økonomi af NPT og kommunalbestyrelse fremhævet som væsentligste forhindring for en udvidelse. "Leverpostej vil blive smurt for tyndt ud," er det stadigt gentagne argument.

85 % af arealet drives af Naturstyrelsen Thy. Resten er fredet klithede/plantage. Bulbjerg som trædesten indviede nye faciliteter i 2017. Lildstrand opfører i 2020 publikumsfaciliteter som madpakkehus og kystterrasser på eget initiativ. Området har ikke behov for byggeprojekter!

Nationalparkgruppen har i 2018 givet et bud på hhv. opstarts- og driftsomkostninger med udgangspunkt i NPT's årsregnskab 2017. Også Nordeafonden har i 2018 vist interesse for at træde til. Jf. møderefer. 6.6.2018 og udkast til fondsansøgning udarbejdet af Nationalparkgruppen på opfordring fra Nordeafonden og NPT-ledelsen. Ingen NPT-respons på disse oplæg.

Timing og arealforslag:

25.9.2017 oplyser NPT på møde med Nationalparkgruppen, at NPT ikke har kapacitet til at udarbejde arealforslag. "Arbejdsbyrde: Ikke overskud til mere for nuværende." Nationalparkgruppen udarbejder derfor lodsejerfortegnelse på matrikelniveau, kontakter lodsejerne, dokumenterer deres svar og afleverer samlet dokument (52 sider) til NPT's ledelse samt til medlemmerne af kommunalbestyrelsen.

Arealforslaget på de 59 km² er aldrig kommenteret – bortset fra "det er en meget stor udvidelse". I kommunalbestyrelsen råder der evt. stadig den fejløpfattelse, at landbrugsarealer indgår i forslaget.

En lovrevision, som stadig lader vente på sig

Lov om nationalparker pålægger NPT et ansvar for lokal udvikling. Gælder lokal udvikling kun for selve NPT-området? De, som allerede er med i NPT og repræsenterer denne, har en stemme i debatten. Andre har ikke. Utsigtet kan det betyde suboptimering af lokale særinteresser på bekostning af almenvellet.

I 2017 oplyste NPT, at de ville afvente en revision af Lov om Nationalparker i 2018. Længere i forløbet var en lovrevision ikke vigtig for NPT før igen i december 2019. Hvad forventet relevans af en lovrevision vil være for evt. udvidelse, er ikke lokalsamfundet bekendt. Evt. økonomi? Nationalpark Kongernes Nordsjælland har udvidelse som målsætning, så generelt betragtes danske nationalparker formentlig ikke som mere eller mindre lukkede klubber. Jf. pkt. 1.6, trin 4.

Borgermøde – opbakning fra en "begrænset kreds" ?

Masterplaner, høringssvar, borgerdrevne initiativer som afholdelse af borgermøder, indgivelse af høringssvar og omfattende dokumentation for borgerinddragelse er tilsyneladende ikke nok til at definere et ønske fra et helt lokalområde.

NPT rejser i dec. 2019 spørgsmålet, "om der er et generelt ønske om udvidelse, eller om det kommer fra en begrænset kreds."

Om lokalbefolkningerne i Vigsø-området og Nordthy-Hannæs-området defineres som "en begrænset kreds" må Miljøministeren afgøre, når lokale myndigheder ikke kan. Begrebet **borgerinddragelse** skriger på præcisering i Lov om Nationalparker – ansvar, omfang, tidsfrister.

*Interview med best.fормand
Torben Juul-Olsen: "Stor eller
større", Nordjyske, 9.12.2019*

1.6 Handleplan trin 1-4 for ansøgningsproces

På basis af pkt. 1.5. har Nationalparkgruppen som repræsentant for Lildstrand-/Hannæs-området, har udarbejdet nedenstående 4-trins handleplan, som i maj 2020 er drøftet med NPT's leder, Else Østergaard Andersen, EØA.

Trin 1: Lokalområdet be'r med denne redegørelse om, at NPT-bestyrelsen på møde 24. juni 2020 tager stilling til, hvorvidt et flertal i bestyrelsen vil støtte forslaget om udvidelse fra Vigsø til Bulbjerg? Hvad enten udfaldet er et JA eller et NEJ, beder gruppen om at få tilsendt besvarelse, inkl. bestyrelsens argumenter for/imod udvidelse.

Det understreges, at Hannæs/Nordthy går ind for samlet 60% udvidelse 2022.

Trin 2: Redegørelsen, og evt. svar fra NPT-bestyrelsen vil Nationalparkgruppen forelægge kommunalbestyrelsen med anmodning om tilsvarende at få et klart og argumenteret JA eller NEJ herfra.

Trin 3: Evt. besvarelser vil indgå i sagsfremstilling/ansøgning til Miljøministeren om optagelse i NPT pr. 2022.

Dokumentation og anmodning om drøftelse af ansøgningsproces indsendes i 3. kvartal 2020 til Miljøministeren sammen med invitation til besøg i lokalområdet, evt. suppleret med pressemeddelelser og henvendelser til interesseorganisationer.

Trin 4: I tillæg til ansøgning til Miljøministeren udarbejdes liste over oplevede u hensigtsmæssigheder i Lov om nationalparker med henblik på revision af denne.

1.7 Hvorfor ønske lokalområdet optaget i NPT?

Nordthy/Hannæs figurerer utydeligt/slet ikke i nuværende kommunale udviklingsstrategier.

Fælles værdier og identitet for Lildstrand-området er klart defineret på borgermøder: Udvikling af stille turisme på stedets præmisser med kvalitativ frem for kvantitativ turisme.

1. **Ønske om fremme af bosætning, erhverv og turisme i Lildstrand og på Hannæs** i balance mellem benyttelse og beskyttelse. Øget turismetryk skal modsvares af løsninger, der tager hensyn til, at natur, ro og autencitet fortsat er Lildstrand-områdets største attraktion - og efterhånden noget ret enestående på den jyske vestkyst.
2. Natur/kultur/historie i området passer definitivt ind i NPT-naturtype, -koncept og -målsætninger: Fredet klithede (**ingen landbrugsarealer!**), sjælden flora og fauna, Bulbjerg/fuglefjeld
3. Kystby nr. 6 på Thisted Kommunes vestkyststrækning, stisystemer og rideruter i forlængelse af NPT's.
4. Afgrænset til Thisted Kommune med storslåede Bulbjerg som slutpunkt. Agger-Bulbjerg-strækningen vil gøre hele Thisted Kommunes vestkyst til NPT-land, og dermed sikre en konsistent branding af hele strækningen.
5. Turistmæssigt fint bagland: Vejlerne (med anden international naturklassifikation end NPT), Kirsten Kjærs Museum, Thylejren, Energicenter Frøstrup, Testcenter for Havvindmøller ved Østerild.
6. Tilføje nuværende nationalpark nye elementer til gavn for lokalområde, NPT, Thisted Kommune og Thy som helhed:
"Danmarks største vildmark" gøres endnu større fysisk og vil dermed tilbyde besøgende flere oplevelser og udfoldelsesmuligheder
"Nationalparkens stillekupé" for turister, som ønsker oplevelser på egen hånd i vidtstrakt natur.
Bulbjerg som "trædesten til naturen" med eksisterende besøgsfaciliteter
Dark Sky Thy ved Bulbjerg/Lildstrand. Arealforslag er allerede godkendt af International Dark Sky Association og af Naturstyrelsen Thy.
7. I forhold til Thisted Kommunes nye Planstrategi 2020 er Lildstrand-området absolut på forkant i processen, idet borgerne jo har udfærdiget en gennearbejdet Masterplan, der nu eksekveres på i stort omfang og dermed kan danne en solid baggrund for Lildstrands bidrag til den fælles udviklingsplan for kystbyerne. Generelt er tiltagene i Masterplanen i fuld overensstemmelse med de foreslåede handlinger i Planstrategi 2020 – eksempelvis netop punktet om at styrke koblingen mellem **alle** kystbyerne og NPT.

"Nationalparkfond Thys Bestyrelse lægger vægt på, at en evt. udvidelse skal have det samme udpegningsgrundlag som den eksisterende nationalpark. Dvs. i det væsentlige klitlandskaber, herunder strande, klitter, klitheder, strandenge, kalkrige overdrev, næringsfattige søer og vådområder samt evt. også klitplantager. Dertil kan komme arealer, som kan medvirke til at skabe øget sammenhæng imellem naturtyperne."

Det er præcis de beskrevne naturtyper, som det foreslåede areal består af!

1.8 Lildstrand: borgerdrevet udvikling 2015-2020

Af speciel interesse som kystby i NPT-regi kan nævnes:

Fonde, som har støttet udelukkende lokalt drevne initiativer i Lildstrand i perioden 2015-2020:

*A.P. Møllers Fond
Realdania's "Underværker"
Lokale- og Anlægsfonden
Friluftsrådet
Nordeas Lokalfond
Grethe og Jørgen P.
Bornerups Fond
Sol & Strand (lokalområde Klitmøller)*

I alt knap 4 mio. kr.

- bygninger på aktiv landingsplads renoveret 2015-2016
- fungerede spilhus med spil til store kystbåde (publikumsadgang)
- kystbåd Skarreklit og Lildstrand Bådelaug
- nyt madpakkehus på landingspladsen 2020/2021
- kystterrasser øst og vest for landingspladsen på vej 2020
- Hawboernes Hus (faciliterer møder, udstillinger, foredrag, musikarr.)
- historieformidling, byvandring og bogudgivelse i samarb. med Museum Thy
- networking og samarbejde i bestyrelsen for Kystbyernes Netværk
- projekt Dark Sky Thy i samarbejde med Naturstyrelsen Thy og IDA-org.
- O-løbskort efter international norm for området vest for Lildstrand til Bulbjerg
- proces i gang for naturgenopretning af privatejet del af Lild Strandkær
- proces i gang for udbygning af off. toiletfaciliteter i Lildstrand
- udvikling af flere overnatningstilbud, jf. projekt "Kreativitetshuset"

1.9 Efterlyses: Udviklingsorientering og dialog

*"Flotte, fantastiske, vilde Nationalpark Thy bliver endnu flottere, endnu vildere".
"Kom og besøg en endnu større nationalpark, som byder på flere oplevelser og større udfoldelsesmuligheder."*

Sådanne positive budskaber kunne medierne bringe om en større NPT. Selv succesrige brands har brug for fornyelse for at undgå "been there, done that"-syndromet. Oplagte muligheder for positiv presse for NPT, Thy og flere besøgende i Danmarks største vildmark forpasses, hvis NPT og kommune fortsat vælger den passive rolle.

Lokalområdet havde forventet, at NPT og Kommunalbestyrelse ville være udviklingsorienterede og agile: Se en udvidelse som et løft ikke blot for Hannæs/Nordthy, men for hele Thy. Som et stærkt budskab til turister om fornyelse og fortsat udvikling af NPT. Og som en håndsrekning til ønske om udvikling og tilhørsforhold i Nordthy.

Danske nationalparker, også NPT, kritiseres for at have for lidt fokus på natur. Besøgscentre og fyrtårne er fine faciliteter, men er bygninger, ikke natur. Fysiske udfoldelsesmuligheder, ro og mindfulness efterspørges i stigende grad. Lildstrand-området som "NPT's stillekupé" har potentiale og politisk momentum.

Lokalområdet kan dokumentere en årelang seriøs indsats for udvidelse af NPT. Interessen for udvikling, dialog og handling fra NPT's og kommunalbestyrelsens side er opleves derimod som skuffende ringe. Konklusionen er, at det er uheldigt for alle parter, hvis mulighederne for ansøgning til Miljøministeren om udvidelse 2022 som et fælles ønske fra lokalsamfund/NPT/kommune efterhånden må anses for udtømte.

Til gengæld kan en modsætningsfyldt ansøgningsproces bane vejen for en bred debat om lovgivning, nærdemokrati og nationalparkeres rolle i lokal udvikling; om målsætninger, prioriteringer, naturforvaltning og publikumsinteresser.

*Enighed gør stærk.
Til gengæld skaber modsatrettede holdninger debat, hvilket ofte fremmer en nødvendig udvikling.*

1.10 Link til bilag

<https://hawboerne.dk/nationalpark-thy>

Dokumentation for borgerinddragelse og projektforslag

1. Masterplan Lildstrand
2. Masterplan Hannæs-Østerild (som høringssvar til Kommuneplan 2017-2029).
3. Dok. for borgerinddragelse, Vigsø-området
4. Forslag til arealudvidelse 59 km² - på matrikelniveau med dokumentation af lodsejerkontakt, udarb. april 2018 og indgivet til NPT og Kommunalbestyrelsen
5. Præsentation, inkl. økonomi, af "Nationalpark Thy fra Agger til Bulbjerg".
6. Nordeafonden, oplæg til fondsansøgning vedr. udvidelse, på basis af møde med NPT-ledelse 18.6.2018. Budget/etableringsomk. / Budget/driftsomk.

Alle bilag under de 6 punkter er tilgængelige via links på Hawboernes hjemmeside.

2 Sådan ser der ud mellem Vigsø og Bulbjerg!

Bulbjerg – fascinerende fuglefjeld med veludbyggede publikumsfaciliteter, der blev indviet af Naturstyrelsen Thy i 2017

Seneste udviklingsprojekt i Lildstrand:
Anlæg af kystterrasser mod øst og vest på landingspladsen.

Terrasserne vil tilbyde besøgende smukke og behagelige opholdsmuligheder i sikkerhed for spil, trafik, traktorer og både. Handicappede vil få mulighed for at komme tæt på strand og hav.

Bag projektet står Foreningen Lildstrand Landingsplads, som har udviklet projektideen og skaffet fuld finansiering via Realdanias "Underværker", LAG Thy-Mors og Thisted Kommune.

Terrassen mod øst opføres i nærhed af nyopført madpakkehus (juni 2020).

Grusvejen fra Klitvejen ved Hjørdemål Klit til Madsbøl Rende. Eneste mulighed for kørsel til havet mellem Lildstrand og Vigsø.

Redningsvejen/Nordsøruten mellem Bulbjerg, Lildstrand og Vigsø – 25 km fredet klithede med havet mod nord, klitplantage mod syd.

Redningsvejen/Nordsøruten ved de nedlagte rallejer i Vigsø Bugt. I denne våde vildmark trives et rigt fugle- og fugleliv.

Danmarks længste ubebyggede kyststrækning findes mellem Vigsø og Lildstrand. Ca. 20 km. Mellem Lildstrand og Thorupstrand er der endnu 10 km ubebygget kyststrækning med fredet klithede og Bulbjerg som udsigtspunkt og infocenter.

3 Citater fra dialog med NPT 2017-2020

2017-2020 Citater fra mødereferater og notater fra telefonsamtaler 2017-2020. Kan dokumenteres via udskrift af mailkorrespondance med NPT

- 04.07.2017 Svarmail fra EØA til AMK: «Tak for jeres tilsendte forslag om at inkludere bl.a. Lildstrand i Nationalpark Thy. Jeg har aftalt med Torben, at jeres henvendelse vil blive vendt på næste bestyrelsesmøde 29. august.»
- 25.09.2017 Opsummering af møde 22.9. tilsendt til og godkendt af TJO/EØA. "Hvis der fulgte penge med, ville NPT umiddelbart gerne have strækningen Hanstholm-Bulbjerg med i nationalparken". "Arbejdsbyrde: Ikke overskud til mere for nuværende." Nationalparkloven under revision 2018? ... Resultatet af revisionen ønskes afventet.
- 06.06.2018 Møde hos NPT EØA, TJO, Mads Albrechtsen, Thisted Kommunes Ledelsessekretariat, og Nat.parkgruppen. Refereret ved mail af 15.6.2018. Til mødet havde gruppen leveret præsentation april 2018, Masterplan Lildstrand og Forslag til udvidelse med lods-ejerfortegnelse på matrikelniveau.
Konklusion på mødet:
"NPT og gruppen vil i fællesskab søge fondsmidler til at få udarbejdet et forprojekt, hvis indhold og budget defineres og fastlægges, når/hvis fondsmidler til et sådant opnås. Vilkår: NPT giver ikke tilsagn om økonomi til et forprojekt. Nat.parkgruppen

2017-2020 Citater fra mødereferater og notater fra telefonsamtaler 2017-2020. Kan dokumenteres via udskrift af mailkorrespondance med NPT

byder ind med arbejdskraft. I første omgang går Nat.parkgruppen i dialog med Nordeafonden, Frans Richard Bach. TJO bærer forslaget om et forprojekt videre til godkendelse på NPT-bestyrelsesmøde 20. juni."

Efterfølgende udarbejdede Nat.parkgruppen udkast til fondsansøgning og sendte til NPT og til Frans Bach, som på Naturmøde i Hirtshals maj 2018 havde vist forhåndsinteresse for et sådant NPT-projekt og rent faktisk foreslået det!! Frans Bach ringede til gruppen et par gange efterfølgende for at høre nyt, men muligheden for både at få afdækket økonomi og fondsmidler til støtte for en større udvidelse af NPT blev tilsyneladende lukket ned af NPT. Hvordan/om spørgsmålet blev behandlet i NPT-bestyrelsen, er ikke Nat.parkgruppen bekendt.

- 12.12.2018 Opringning til AMK fra EØA: "Vi har ingen idé om, hvad en udvidelse med jer vil koste, men det skal jo koste noget, hvis der skal være indhold i det." ".arbejder videre med evt. samlet udvidelse Lildstrand, Agger, spejderområde i 2019 for i givet fald at kunne lave en samlet henvendelse til ministeren inden ny Nationalparkplan 2022. EØS spurgte ind til lodsejerkontakt. Enighed om ønske om kvalitet frem for kvantitet i turismen. AMK oplyste, at "vi har kontaktet alle ud af de 28 foreslåede, som vi har kunnet finde adresse på. Inkl. besøg ved deres postkasser, hvis mail ikke har givet resultat. EØS tilkendegav, at NPT ville kontakte gruppen igen i foråret 2019.
- 25.06.2018 Materiale fra gruppen forelagt på NPT-best.møde 25.6.2018: Uddrag af mail fra EØA 25.6.: "Best. Besluttede på mødet, at Torben og jeg kan arbejde videre med at skitsere en mulig proces omkring udvidelse af nationalparken, hvor både store (fx jeres) og små forslag til udvidelser kan indgå i en samlet ændring af afgrænsningen. En sådan betydelig udvidelse kan med fordel tilrettelægges således, at den – hvis den godkendes af ministeren – kan blive en realitet, når den næste nationalparkplan skal træde i kraft 1. april 2020. (...) Efter sommerferien vil vi gå i gang med at lave en skitse til processen, således at den falder bedst muligt i tråd med processen for revision af nationalparkplanen. Involvering af kommunalbestyrelsen vil være en del af denne proces, ligesom også involveringen af Miljø- og Fødevareministeriet vil være det." "Vi kontakter jer, når vi er klar til at mødes med jer igen til en videre drøftelse af processen. Venlig hilsen Torben og Else"
- 05.06.2019 Opringning til AMK fra Else Ø.A., som bad om orientering om status på igangværende projekter i masterplan Lildstrand til brug for NPT-best.møde 26.6. Materiale tilsendt EØA efterfølgende.
- 28.06.2019 Opringning til AMK fra EØA: EØA og TJO tager kontakt til Naturstyrelsen og Thisted Kommune inden næste bestyrelsesmøde. Udvidelse er under overvejelse, men NPT kan ikke love, at der kommer en proces. Kontakt til Naturstyrelsen Thy går ud på, hvordan er vinklen og hvordan er processen. NPT ønsker i givet fald en samlet udvidelse, ikke stykkevis og delt. NPT ønsker ikke en tilgrænsende naturnationalpark etc.
- 2.12.2019 Mail fra Nat.parkgruppen til NPT: "Vi kan se, at emnet "mulig udvidelse af Nationalpark Thy" nu har været drøftet på møde i

2017-2020 Citater fra mødereferater og notater fra telefonsamtaler 2017-2020. Kan dokumenteres via udskrift af mailkorrespondance med NPT

Klima-, Miljø- og Teknikudvalget den 2. december. For god ordens skyld vil vi gerne gøre opmærksom på en faktuel ting i forhold til bilaget "Udvidelse af Nationalpark Thy": Forslaget om udvidelse af Nationalpark Thy "fra Agger til Bulbjerg" indgår i otte borgerforeningers samlede masterplan, Masterplan Hannæs-Østerild, "Livet i centrum".

Masterplanen "Livet i Centrum" blev rettidigt indgivet til Thisted Kommune i marts 2018 som høringssvar til Kommuneplan 2017-2029.

Fyrtårnsprojekt i "Livet i Centrum", s. 23, er udvidelse af Nationalpark Thy. Planen kan tilgås her: <https://hawboerne.dk/masterplan-hannaes-oesterild>

Vi mener, det er et væsentligt aspekt ved drøftelsen af en udvidelse og borgerhøring i forbindelse hermed, at det er et ønske fra alle otte borgerforeninger på Hannæs, herunder Hawboernes Forening i Lildstrand.

- 9.12.2019 Avisartikel/Nordjyske, udtalelse fra TJO (jf. Bilag, pkt. 3, stk. 8: Kommentar: Mon ikke en række udviklingsværksteder/borgermøder samt 2 separate masterplaner, hvoraf den fælles for lokalområdet er rettidigt indgivet som høringssvar til Kommuneplan 2017-2029, klart dokumenterer lokal opbakning? Udtalelsen rejser snarere spørgsmålet om, hvorvidt sagsbehandlingen i NPT-ledelse og kommunalbestyrelse foregår på et tilstrækkeligt oplyst/seriøst grundlag?
"Sagen løber ingen vegne. Vi tager det roligt og afventer regeringens udspil om naturparker og nationalparker." Citat TJO, avisartikel 9.12.2019. Altså retur til start juli 2017!!!
- 28.12.2019 Manglede dialog med NPT samt avisartikel 9.12.2019 foranlediger mail til EØA fra Nat.parkgruppen: " En stadig stærkere følelse af at være "persona non grata" i nationalparkregi kombineret med positiv udvikling på flere fronter lokalt de seneste halvandet år får os til at overveje andre muligheder for branding af området og dets helt særlige "stille turisme"... " Indtil videre holder vi juleferie og afventer Nationalparkens evt. udspil til marts 2020. Alles – jeres, vores, kommunalbestyrelsens – tid og kræfter bør bruges mest konstruktivt. Vi håber derfor, der kan banes nye veje for alle parter i løbet af 2020 til gensidig gavn og tilfredshed. Til slut et ønske om en rigtig glædelig jul og et godt og fremgangsrigt nytår for både dig personligt og for Nationalpark Thy. Held og lykke med både 1. spadestik, naturvendte projekter og alle andre aktiviteter i det/de kommende år."
- 12.05.2020 "Den 4. juli 2017 var første gang, vi henvendte os til Nationalpark Thy/bestyrelsesformand Torben Juul Olsen med ønske om udvidelse af NPT fra Agger til Bulbjerg.
Nu skriver vi snart 4. juli 2020, og meget er sket i Lildstrand siden da: Borgermøder, Masterplan, historieformidling/Museum Thy, madpakkehus, kystterrasser og kreativitetshus på vej. Dark Sky Thy mm.
Seneste udgave af Masterplan Lildstrand vedlægges.
Det samme kan desværre ikke siges om vores henvendelser til bestyrelsen i NPT. Her er vi rent faktisk, nu på snart 4. år, desværre ikke kommet et skridt videre, skønt vi efter egen opfattelse har prøvet at udvise skyldig respekt for NPT's arbejdspress med byggeprojekter, være dialog søgende og bidrage konstruktivt til løsning af de forhindringer, som NPT har oplyst for os. Tiden går. Ifølge Skriften besluttede Gud at lade israelitterne vandre i ørkenen i 40 år, før de nåede frem til det forjættede

2017-2020 Citater fra mødereferater og notater fra telefonsamtaler 2017-2020. Kan dokumenteres via udskrift af mailkorrespondance med NPT

Kanaans land. Tilsvarende heldige med i det mindste at opnå en tidsramme for den ufrivillige ørkenvandring, NPT har sendt os ud på, er det desværre ikke lykkedes for Lildstrand at opnå. Den seneste udmelding fra bestyrelsesformanden - som vi måtte læse i dagspressen i december 2019 - var, at "sagen løber ingen vegne", og at vi nu atter må vente på regeringens lovudspil om national- og naturparker. Samme argumentation med som vi blev mødt med tilbage i 2017. Tingene kører tilsyneladende i ring, og vi savner en klar ja-/nej-udmelding fra NPT, endsige da en handle- og tidsplan i tilfælde af positiv udmelding!

Ny nationalparkplan venter 2022. Nuværende bestyrelses funktionsperiode udløber 31. december 2020. Naturværdier er i fokus i Danmark, både samfundsmæssigt og politisk.

Nationalparkgruppen i Lildstrand ønsker fortsat dialog frem for konfrontation og har nu som før intet ønske om, at dialog skal føres i pressen eller direkte med Miljøministeriet. Siden 2017 er kommunikationen imidlertid oplevet som envejs, og sagen nyder os bekendt ikke fremme, men står fortsat i stampe. I håb om omsider at komme ud af dødvandet og få en afgørelse på sagen overvejer vi nedenstående handle- og tidsplan for 2020:

- Vi udarbejder en redegørelse for, hvorledes vi har oplevet NPT-processen siden 2017, samt argumenterer for vores direkte ansøgning til miljøministeren. Denne redegørelse tilsendes samtlige bestyrelsesmedlemmer i NPT til orientering. Tidsplan: inden næste NPT-bestyrelsesmøde 24. juni 2020.
- Vi udarbejder en direkte ansøgning til miljøministeren om udvidelse af NPT med de af os foreslåede areal på 59 km², indeholdende redegørelse for oplevet sagsforløb og uddybende argumentation for den direkte henvendelse til miljøministeren. Tidsplan: indsendelse senest 31. august 2020.
- Vi foreslår miljøministeren at udarbejde en tilføjelse til nationalparkloven, der definerer sagsgang med retningslinjer og ansvarsplacering ved borgerønsker om større udvidelser af danske nationalparker, så borgere ikke fremover risikerer en vilkårlig ansøgningsproces. Tidsplan: indsendelse senest 31. august 2020.

Vi håber fortsat på at nå frem til det forjættede land, NPT, i 2022, i god ro og orden, i fælles accept - og i en afbalanceret og dialogorienteret proces mellem alle implicerede parter. Kan du se andre muligheder end den påtænkte handle- og tidsplan, hører vi gerne fra dig, og vi stiller altid op til et møde, hvis vi blive indkaldt. I øvrigt er du naturligvis til enhver tid meget velkommen til at maile eller ringe til os, hvis du har kommentarer, spørgsmål, information eller andet."

19.05.2020 Opringning fra EØA til AMK: Udvidelse ligger ikke inden for NPT's ressort, når der ikke er en godkendelse fra kommunalbestyrelsens side. Afvisning fra kommunalbestyrelsens side i december/passiviteten vedrørende afholdelse af borgermøder har sat NPT ud af spillet som initiativtager. NPT er allerede gået langt ud over deres kompetencer. Det har aldrig handlet om økonomi og ressourcer, men derimod om kompetenceområder mellem Miljøstyrelsen, departementet, Naturstyrelsen og NPT. AMK aftalte på baggrund af samtalen udarbejdelse af denne re-

2017-2020 Citater fra mødereferater og notater fra telefonsamtaler 2017-2020. Kan dokumenteres via udskrift af mailkorrespondance med NPT

degørelse/status til fremsendelse til NPT's bestyrelse og til benyttelse som bilag til Nationalparkgruppens direkte ansøgning til Miljøministeren.

EØA får tilsendt redegørelsen til gennemsyn for faktuelle fejl inden videresendelse til NPT-bestyrelsen og Kommunalbestyrelsen.